

Ménièrepatienters bemästringsstrategier och erfarenheter av olika behandlingsformer. Åsa Fahlström 1997

Sammanfattning

Ménières sjukdom är en kronisk sjukdom som drabbar innerörat. Symtomen är yrselattacker med intensiv rotatorisk yrsel, ofta med illamående. Ett annat symptom är en flukturerande sensorineural hörselnedsättning som gradvis försämras. Många har även tinnitus (öronsus), lockkänsla i örat, ljudkänslighet och upplever ljuden förvrängda. Sjukdomen är ofarlig (alltså inte dödlig) men oerhört slitsam för den person som drabbas. Innerörat består av snäckan (hörselorganet) och balansorganet. Vid Ménières sjukdom sker en ökad vätskemängd i innerörat vars tryck leder till att sinnescellerna där skadas. Sjukdomsorsaken är delvis okänd. För att lindra symtomen, kan Ménièrepatienterna antingen pröva sjukvårdens behandlingsmöjligheter (t ex operation eller mediciner) eller med egna initiativ t ex minska stressnivån, ändra mat-drickvanor eller prova alternativa metoder som t ex akupunktur.

Syftet med denna studie var att undersöka hur Ménièrepatienterna kunnat påverka sin sjukdom och vilka av de metoder som de prövat som varit de bästa. Metoden har varit en kombination av kvalitativ och kvantitativ metod. Resultaten bygger på en enkätundersökning där 15 personer ingick (n=15). Av dessa upplevde 13 personer att stress kunde leda till en yrselattack, och att den vanligaste strategin för att undvika yrselattacker var att minska/undvika stress. Mediciner har lindrat besvären i 10 fall av de 15 "medicin-utlåtanden" som framkom i undersökningen. Nio av de 15 har prövat akupunktur och så många som sju personer av dessa nio har blivit hjälpta, vilket kanske tyder på att akupunktur skulle kunna rekommenderas i än högre grad till patienter med Ménières sjukdom. De två som opererats svarade båda att operationen lindrat. Även ett helt "nytt" symptom har beskrivits i undersökningen.

Fem av de 15 personerna rapporterade att något sker med ögonen (bl a nystagmus) pga Ménières sjukdom. Förvånansvärt få har märkt påverkan av mat, dryck samt saltintag. Av undersökningen framkom att undersökningspersonerna har funnit vissa behandlingssätt som mer verksamma, men även att det finns en viss okunskap om vad patienterna kan pröva (t ex avslappning och promenader) och eventuellt undvika (t ex salt). Aktuell patientgrupp skulle behöva mer information om hur de själva skulle kunna påverka sin sjukdom.

Abstract

Saknas